

Lycksele kommun

Grundläggande granskning av Myndighetsnämnden 2020

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund och syfte.....	3
2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	3
2.3. Revisionskriterier.....	3
2.4. Genomförande	4
3. Kommunens styrmodell.....	5
4. Granskningsresultat	6
4.1. Nämndens styrning av verksamhet och ekonomi	6
4.2. Uppföljning och måluppfyllelse	7
4.3. Nämndens arbete med intern kontroll.....	9
5. Sammanfattande bedömning	11
Bilaga 1: Källförteckning	13

1. Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisions-sed. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionssed är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt be-döma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Granskningen har till sin omfattning varit av över-siktlig karaktär.

I vår översiktliga granskning har vi inte hittat några väsentliga brister i myndighetsnämndens styrning och kontroll av verksamhet och ekonomi, även om vi bedömer att nämnden i en större grad kan målsätta kvaliteten i verksamheten och inte bara ekonomin. Vi bedömer därmed att nämnden delvis har en tillräcklig styrning av verksamheten, nämndens styrning av ekonomin bedömer vi som tillräcklig. Vi bedömer att nämnden i stort har en tillräcklig kontroll över verk-samhet och ekonomi.

Vi bedömer att nämnden inte når måluppfyllelse för verksamheten. Vi bedömer att nämnden delvis når måluppfyllelse för ekonomin

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 5.

2. Inledning

2.1. Bakgrund och syfte

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisions-sed. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl.a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt God revisionssed 2018 ska den grundläggande granskningen innehålla:

- ▶ Granskning av måluppfyllelse.
- ▶ Granskning av styrning och intern kontroll.

Granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionssed, samt risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2020.

2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet med granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionssed. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har nämnden en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?
- ▶ Har nämnden en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi?
- ▶ När nämnden måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

Granskningen avser myndighetsnämnden. I tid avgränsas granskningen huvudsakligen till verksamhetsår 2020.

2.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

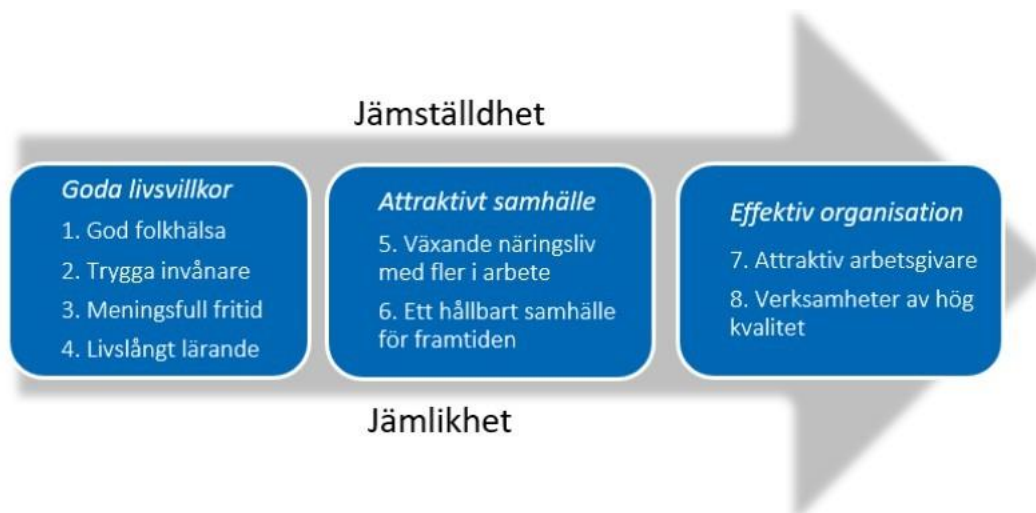
- ▶ Kommunallagen
- ▶ God revisionssed 2018
- ▶ Kommunfullmäktiges mål och uppdrag
- ▶ Kommunspecifik styrmodell
- ▶ Kommunens riktlinjer för intern kontroll

2.4. Genomförande

Granskningen har genomförts genom löpande insamling av information som styrker nämndens styrning och kontroll (tex. nämndernas protokoll, mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, tertialrapporter, bokslut) kompletterat med intervjuer av berörda tjänstemän.

3. Kommunens styrmodell

Kommunfullmäktige har i juni 2019 fastställt Vision och kommunövergripande mål för 2020. De övergripande målen bygger på de 17 globala mål som återfinns i Agenda 2030. Kommunens övergripande mål består av tre fokusområden. Målen pekar ut riktning och fokusområdet. För varje mål finns beslutade indikatorer för att mäta måloppfyllelsen. Se kommunens övergripande mål nedan.

Figur 1: Kommunövergripande mål i Vision och mål 2020.

Styrelsen och nämnder ansvarar för att bedriva verksamheten i enlighet med ovan mål och upprätta en verksamhetsplan och budget. Måloppfyllelsen ska redovisas till fullmäktige i samband med delårsrapport och årsredovisning.

Av fullmäktige fastställt internkontrollreglemente (reviderat 2018) reglerar hur styrelse och nämnder ska säkerställa en tillräcklig intern kontroll. Styrelse och nämnder ska inför varje verksamhetsår genomföra en riskanalys för olika processer utifrån sannolikhet och konsekvens. Utifrån riskanalysen ska respektive nämnd anta en internkontrollplan som innehåller följande delar:

- ▶ Rutin/system
- ▶ Risk
- ▶ Kontrollmoment
- ▶ Kontrollmetod
- ▶ Kontrollansvar
- ▶ Vem kontrollen utförs av
- ▶ Frekvens
- ▶ Uppföljning

Uppföljning av kontroller ska ske löpande och resultatet ska rapporteras i delårsrapport och årsredovisningen.

4. Granskningsresultat

4.1. Nämndens styrning av verksamhet och ekonomi

Vi har översiktligt granskat nämndens styrning av verksamhet och ekonomi baserat på efterlevnaden av fullmäktiges riktlinjer i vision och reglemente samt kommunallagen.

4.1.1. Iakttagelser

I nedan tabell sammanställs våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Styrning av verksamhet		
Beslutat om en verksamhetsplan i enlighet med reglementet.		Nämnden har i februari 2020 fastställt en verksamhetsplan för verksamhetsår 2020. I samband med verksamhetsplanen fastställdes även planer för tillsyn och kontroll för myndighetsenheten och räddningstjänsten.
Beslutat om verksamhetsmål för den egna nämnden utifrån fullmäktiges övergripande mål.		I verksamhetsplanen har nämnden endast mål utifrån ett av fullmäktiges åtta övergripande mål (Verksamheter av hög kvalitet). Det finns inte heller några aktiviteter i verksamhetsplan för att uppnå målen. Nämnden beskriver att majoriteten av nämndens uppdrag baseras på gällande lagstiftning samt krav på genomförandet av den samma. Nämnden har dock ytterligare uppsatta mål i sina tillsyns- och kontrollplaner. Se ytterligare beskrivning under tabellen.
Beslutat om indikatorer med målvärden för att mäta måluppfyllelsen.		Nämnden har beslutat om målnivåer för kostnadstäckningsgraden för sina verksamhetsområden, vilket är de enda specifika mål nämnden har i verksamhetsplanen. För övriga kommunövergripande mål saknas nämndspecifika mål och därmed även indikatorer. Däremot har nämnden indikatorer i sina tillsyns- och kontrollplaner. De handlar främst om att planerade tillsyner/kontroller ska utföras till 100%. Det finns inte några kvalitetsmått.
Styrning av ekonomi		
Nämnden har upprättat en budget på programnivå för innevarande år inom tilldelad ram och		Nämnden har i september 2019 fastställt en budget för nämndens verksamhet på programnivå. Budgeten omfattar en total

enligt tidsplan för kommunens budgetprocess.		nettokostnad på 29 105 tkr, vilket är inom fullmäktiges beviljade ram.
--	--	--

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

Nämnden har i sitt beslut att anta verksamhetsplan förtydligat att nämnden är ansvarig att bryta ned de övergripande målen till uppföljningsbara, mätbara, funktionella mål för verksamheten. I beslutet beskrivs att majoriteten av nämndens uppdrag baseras på gällande lagstiftning samt krav på genomförandet av densamma. De kommunövergripande målen kan dock ge nyanser av genomförandet av detta uppdrag. Nämnden har brutit ned ett av fullmäktiges åtta mål till nämndspecifika mål. Det är mål om att verksamheterna ska hålla en hög kvalitet som nämnden brutit ned till mål om kostnadstäckningsgrad för sina verksamhetsområden. Nämnden har dock ytterligare uppsatta mål i sina tillsyns- och kontrollplaner som handlar om att planerad tillsyn och kontroller ska utföras till 100%.

4.2. Uppföljning och måluppfyllelse

Vi har översiktligt granskat nämndens uppföljning och måluppfyllelse. Granskningen utgår från kommunallagen och riktlinjer i visionen. Nämndens måluppfyllelse utgår från nämndens mätbara indikatorer och målvärden.

4.2.1. Iakttagelser

I nedan tabell har vi sammanställt våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Uppföljning av verksamhet och ekonomi		
Nämnden har följt upp verksamhet och ekonomi löpande.	✓	Nämnden har följt upp ekonomin per sista januari, februari, april, augusti, september och oktober. Nämnden har följt upp verksamhet och ekonomi i en verksamhetsberättelse per augusti 2020. I verksamhetsberättelse presenteras även de kommunövergripande indikatorerna. Enligt kommunens modell för verksamhetsberättelse ska nämnden kommentera avvikelser mot målvärden för den egna nämndens verksamhet. Om mål/indikator inte är aktuella ska detta beskrivas i rapporten. I nämndens verksamhetsberättelse finns inga kommentarer till avvikelser och inga indikatorer har benämnts som "Ej aktuella". Vidare har nämnden följt upp nyckeltal för verksamheten (ex. utförda kontroller) för första och

		tredje kvartalet. Räddningstjänstens verksamhet har följts upp för halvåret.
Nämnden har följt upp årets utfall för verksamhet och ekonomi.	✓	Utfall för verksamhet och ekonomi beskrivs i nämndens verksamhetsberättelse för år 2020.
Måluppfyllelse		
Nämndens mål för verksamheten är uppfyllda.	✗	Nämnden uppnår inget av sina mål om kostnadstäckningsgrad för respektive kontroll- och tillsynsområde. Det förklaras främst av lägre intäkter pga. Coronapandemin. Vidare har nämnden en låg utförandegrad av arbetsplan för sina myndighetsområden. Se utförligare beskrivning nedan.
Nämnden har bedrivit verksamheten inom tilldelad ram	✓	Nämnden redovisar ett överskott mot budget på 0,4 mnkr.
Nämnden har vidtagit åtgärder vid prognos om missad måluppfyllelse (verksamhet och ekonomi)	—	I halvårsuppföljningen av räddningstjänstens verksamhet framgick att inga tillsyner enligt lag om skydd mot olyckor har utförts. Enligt plan ska 27 tillsyner utföras under 2020. Det förklaras i rapporten av att resurser för tillsyn är otillräcklig och att Corona medförde att all tillsynsverksamhet blev inställd under perioden jan-jun 2020. Nämnden beslutade att godkänna redovisningen utan att vidta åtgärder. Även i delårsrapport framgick att all lagstadgad tillsyn inte kommer att kunna genomföras på grund av pandemin. Nämnden har inte beslutat om några åtgärder.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

Måluppfyllelse

Nämnden har endast antagit mål om kostnadstäckningsgrad i sin verksamhetsplan. Inget av målen om kostnadstäckning är uppfyllda år 2020. Nämnden har inga specifika mål om utförande av verksamheten utifrån fullmäktiges övergripande mål. I nämndens uppföljning av verksamheten för kvartal 4 framgår dock att utförandegraden enligt arbetsplan inte har nått 100% för flera av nämndens myndighetsområden. Se nedan:

	Inkommande ärenden	Nedlagd tid	Kostnads-täckning	Utförda kon-troller	Budget-utfall	Utförandegrad ar-betsplan
Alkohol, tobak, läkemedel	19	362	45%	-	127%	54%
Livsmedel	107	453	67%	74%	277%	60%
Miljöfarlig verksamhet	365	1732	52%	37%	140%	82%
Hälsoskydd (inkl strålskydd ABP)	13	89	-	-	81%	24%
Naturskydd	42	113	-	-	33%	46%
Trafik/ parkerings-till-stånd	19/ 63	155	-	-	89%	69%
Bygglov	198	1573	75%	53%	169%	81%
Animaliska bi-produkter	9	42	-	38%	431%	80%
Färdtjänst	133	700	-	-	64%	105%
Bostads-an-passning	36	142	-	-	69%	53%

Den låga utförandegraden förklaras av att fysiska besök har undvikits för att förhindra smittspridningen av Covid-19.

Ekonomi

Nämnden har under året prognostiserat en budget i balans och redovisar ett positivt utfall på 0,4 mnkr.

4.3. Nämndens arbete med intern kontroll

4.3.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat nämndens arbete med intern kontroll utifrån fullmäktiges riktlinjer för intern kontroll.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Internkontrollplan		
Nämnden har gjort en riskbedömning (inventering, värdering och åtgärder)		Som bilaga till nämndens internkontrollplan ligger genomförd riskanalys. I riskanalysen har 12 risker värderats utifrån sannolikhet och konsekvens.
Beslutat om en internkontrollplan utifrån riskbedömningen, senast december året före.		Nämnden har beslutat att fastställa en internkontrollplan för 2020 i december 2019. Internkontrollplanen består av totalt 12 risker som ska kontrolleras baserat på genomförd riskanalys.
Internkontrollplanen tydliggör Internkontrollplanen ska innehålla: - Rutin/system - Risk - Kontrollmoment		Internkontrollplanen innehåller i stort de delar som efterfrågas i reglemente för intern kontroll.

- Kontrollmetod - Kontrollansvar - Vem kontrollen utförs av - Frekvens - Uppföljning		
Uppföljning och resultat av internkontrollplan		
Nämnden har följt upp resultatet av utförda kontroller i internkontrollplan.		Nämnden har följt upp internkontrollplan i en halvårsrapport i augusti 2020 samt i februari 2021.
Resultatet från utförda kontroller lever upp till kraven		Nämnden gör bedömningen att verksamheten har redovisat och utfört de insatser som internkontrollplanen fastställer. Vi noterar att resultatet av vissa genomförda kontroller presenteras i separata ärenden, t.ex. kontroll av rättssäkerheten (antalet förlorade överprövningar) rapporteras separat kvartalsvis. Nämnden gör ingen sammanställning av resultatet av kontroller vid uppföljning av internkontrollplan. I uppföljning av internkontrollplan står endast att nämnd fått uppföljning kvartalsvis. Eftersom nämndens uppföljningsrapporter enligt internkontrollreglementet ska ligga till grund för kommunstyrelsens utvärdering av kommunens samlade system för intern kontroll är det viktigt att resultatet för samtliga kontroller framgår i nämndens uppföljningsrapport.
Nämnden har vidtagit/utreder åtgärder vid eventuell avvikelse		Nämnden gör bedömningen att verksamheten har redovisat och utfört de insatser som internkontrollplanen fastställer. Men då det saknas en samlad uppföljning av resultatet för samtliga kontroller i internkontrollplan kan vi inte bedöma om åtgärder vidtas i en tillräcklig omfattning.

 = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, = väsentlig avvikelse

5. Sammanfattande bedömning

I vår översiktliga granskning har vi inte hittat några väsentliga brister i myndighetsnämndens styrning och kontroll av verksamhet och ekonomi, även om vi bedömer att nämnden i en större grad kan målsätta kvaliteten i verksamheten och inte bara ekonomin. Vi bedömer därmed att nämnden delvis har en tillräcklig styrning av verksamheten, nämndens styrning av ekonomin bedömer vi som tillräcklig. Vi bedömer att nämnden i stort har en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi.

Vi bedömer att nämnden inte når måluppfyllelse för verksamheten. Vi bedömer att nämnden delvis når måluppfyllelse för ekonomin.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Bedömning
Har nämnden en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?	Vi bedömer att nämnden delvis har en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi. Vi grundar bedömningen på att nämnden endast brutit ned ett av fullmäktiges mål till nämndspecifika mål, varav samtliga handlar om nämndens kostnadstäckning. Nämnden hänvisar i sitt beslut till att nämndens verksamhet i majoritet är styrd av lagkrav. Vi bedömer dock att flera av fullmäktiges mål är applicerbara att bryta ned för nämndens verksamhet i syfte att bidra till uppsatta mål utöver lagkrav, t.ex. ett hållbart samhälle för framtiden, trygga invånare och attraktiv arbetsgivare.
Når nämnden måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Vi bedömer att nämnden inte når måluppfyllelse för verksamheten. Vi bedömer att nämnden delvis når måluppfyllelse för ekonomin. Vi grundar bedömningen på att nämnden inte har uppnått mål om kostnadstäckningsgrad. Däremot redovisar nämnden ändå ett överskott mot budget. Nämnden har inga mål i verksamhetsplanen för verksamhetens kvalitet däremot har inte all planerad tillsyn genomförts, varav vi bedömer att nämnden inte når måluppfyllelse för verksamheten. Vi noterar dock att verksamheten i stor utsträckning påverkats av pandemin.
Har nämnden en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi?	Vi bedömer att nämnden i stort har en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi.

	Vi grundar bedömningen på att nämnden löpande följt upp verksamhet och ekonomi under året. Vidare har nämnden antagit en internkontrollplan för 2020 som är i linje med reglemente för intern kontroll. Dock bedömer vi att uppföljningen av genomförda kontroller behöver utvecklas för att underlätta en samlad bedömning av resultatet och bedöma behovet av åtgärder.
--	---

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi nämnden att:

- ▶ Anta nämndspecifika mål för verksamheten utifrån fullmäktiges övergripande mål.
- ▶ I nämndens uppföljning av de kommunövergripande målen/indikatorerna markera vilka mål som inte är aktuella för nämnden samt analysera de indikatorer som är aktuella för nämnden.
- ▶ Utveckla uppföljningen av internkontrollplan så att resultatet av genomförda kontroller tydligt framgår och att nämnden kan vidta åtgärder vid behov.

Lycksele 6 april 2021

David Larsson
Revisionskonsult, EY

PerÅke Brunström
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Bilaga 1: Källförteckning

Dokument:

- ▶ Verksamhetsberättelse 2020 (augusti och december)
- ▶ Månatliga ekonomiska uppföljningar 2020
- ▶ Verksamhetsplan 2020
- ▶ Sammanträdesprotokoll 2019-2021
- ▶ Internkontrollplan 2020
- ▶ Uppföljning internkontrollplan 2020
- ▶ Programbudget 2020
- ▶ Kvartalsvis verksamhetsuppföljning 2020
- ▶ Uppföljning av verksamhet för räddningstjänsten 200101-200630